

Thuiswerken maakt bedrijven kwetsbaar voor ceo-fraude

Interne controles werken minder goed, waarschuwen witwaspolie en banken

Johan Leupen
Amsterdam

Het massale thuiswerken maakt bedrijven kwetsbaar voor zogeheten ceo-fraude. Daarbij doen criminelen zich voor als de bestuursvoorzitter en dragen de financiële administratie op grote geldbedragen weg te sluizen. Daarvoor waarschuwen het Anti Money Laundering Centre (AMLC) samen met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en accountancykantoor PwC.

‘Werknemers staan op afstand, de lijnen zijn minder kort en iedereen is druk en gestrest. Bovendien kunnen criminelen makkelijker bij bedrijven inbreken via thuisnetwerken’, zegt Suzanne Visser van het AMLC, een samenwerkingsverband van politie, Fiod en Openbaar Ministerie. Volgens PwC verkregen criminelen dit jaar in meerdere gevallen toegang tot de mailbox van de ceo, en waren ze daardoor op de hoogte van aankomende transacties. Ze gebruikten die kennis om grote bedragen te verduisteren.

Volgens het advieskantoor zijn veel be-

drijven tijdens de coronacrisis druk met het overhevelen van grote bedragen. Dit soort urgente, vertrouwelijke verzoeken valt daardoor minder snel op. Werknemers zijn toch al niet geneigd om vertrouwelijke orders die ogenschijnlijk van bovenaf komen in twijfel te trekken, zeker als de cultuur sterk hiërarchisch is. Onder meer bioscoopketen Pathé leed in 2018 €19 mln schade door ceo-fraude.

De NVB heeft vooralsnog geen concrete signalen uit de achterban dat het aantal fraudegevallen is toegenomen sinds de lockdown, maar vindt het wel nodig om te roepen tot verhoogde alertheid, zegt een woordvoerder. Het aantal phishingaanvallen op bedrijven is sinds maart fors gegroeid, zegt cyberveiligheidsadviseur Bram van Tiel van PwC.

‘Interne controlemechanismen verslappen of vallen weg. Afdelingen staan onder verhoogde druk omdat de continuïteit bij veel bedrijven in het geding is’, zegt forensisch accountant André Mikkers bij PwC. ‘Daardoor nemen de risico’s op fraude toe.’ Mikkers kent gevallen van klanten waarbij de criminelen via

interne mails zagen op welke momenten de fiatteurs van financiële afdelingen afwezig waren, zodat zij hun opdrachten tot onterechte overboekingen daarop af konden stemmen.

De virusuitbraak biedt niet alleen kansen voor criminelen, maar kan hen ook ernstig in het nauw brengen, zegt Visser van het AMLC. Zij stelde een projectplan op voor witwasbestrijding in coronatijd. Visser roept op alert te zijn op witwaskmantels zoals nagelstudio’s, sauna’s, sportclubs en horecabedrijven die wonderwel blijven functioneren ondanks de massale coronagerelateerde sluitingen.

‘Je doet er als witwasser in die sectoren het slimst aan om dicht te gaan en geen omzet meer op te geven. Maar niet

iedereen heeft de discipline of de luxe om dat te doen. Denk aan ijs- en nutelawinkels in Amsterdam: dat zijn er zoveel dat ze samen aan iedere toerist vier ijsjes per dag moesten verkopen om rendabel te zijn. En nu is er geen toerist te bekennen.’

De coronacrisis verstoort ook allerlei preciaire, georganiseerde handelsstructuren die zijn opgezet om grote geldbedragen wit te wassen, aldus Visser. Niet alleen cashtransport is belemmerd door alle grenssluitingen, ook internationale verrekeningen van bijvoorbeeld drugtransporten stokken; die gebeuren normaliter via onder meer goederen-transport, maar dat is grondig verstoord geraakt. Het AMLC verwacht meer omleidingen via crypto, en meer valse facturen in de dienstensector.

‘Witwassers zullen allerlei noodspongen moeten maken, en daarmee brengen ze zichzelf voor even in het daglicht. Het is cruciaal dat we samenwerken met de douane, de politie en gemeenten en dat ook poortwachters zoals de banken en accountants daar alert op zijn.’

De lijnen zijn minder kort, iedereen is gestrest en hacken is gemakkelijker via een thuisnetwerk